

# Powstańcze biografie

Łodzianie spotkają się w tym miejscu w Narodowy Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego o godz. 13.15, po uroczystej mszy świętej odprawianej w Bazylice Archikatedralnej przez ks. bp. Adama Lepę.

Bezpośrednio po nabożeństwie kwiaty i znicze zostaną złożone przy zlokalizowanej na terenie Katedry mogile ks. Tadeusza Burzyńskiego, kapelana sióstr urszulanek SJK, pierwszego dnia Powstania śmiertelnie ранego podczas udzielania pomocy ранnemu i pełnienia posługi kapłańskiej na rogu ulicy Gęstej i Browarnej, najprawdopodobniej jedyne go kapłana Archidiecezji Łódzkiej, męczennika II wojny światowej, którego szczątki udało się odnaleźć i zidentyfikować. Księdzu Tadeuszowi Burzyńskiemu poświęcona jest jedna z plansz wystawy.

Ekspozycja powstała w 2014 r. w Oddziałowym Biurze Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi (autorzy: Grzegorz Nawrot – komisarz wystawy, Milena Romanowska – projekt plastyczny). Przypomina postacie zasłużonych łodzian, którzy walczyli i ginęli w Powstaniu Warszawskim, oraz tych byłych Powstańców, którzy po wojnie osiedli się tutaj i wnieśli wkład w życie społeczne i umysłowe miasta.

W latach 1939-1940 w ramach akcji germanizacji Łodzi wysiedlono do Generalnego Gubernatorstwa ponad 40 tys. Polaków i Żydów. Część wysiedlonych trafiła do Warszawy. Można przyjąć, że 1 sierpnia 1944 r. mieszkało w okupowanej stolicy przynajmniej kilka tysięcy łodzian. Spośród tych, którzy wzięli udział w Powstaniu Warszawskim, autorzy wystawy upamiętnili m.in. postacie: gen. Franciszka Edwarda Pfeiffera, dowódcę obwodu AK Śródmieście; hm. RP Marię Wocalewską i jej siostrę hm. Jadwigę Szletyńską, zasłużone łódzkie harcerki działające w Pogotowiu Harcerek (zamordowane przez Niemców); Barbarę Nazdrowicz, piętnastoletnią łączniczkę poległą w Powstaniu, której grób na Cmentarzu Starym w Łodzi stał się w Polsce Ludowej jedynym w mieście miejscem pamięci o Powstaniu Warszawskim.

Na ekspozycji zamieszczono także wybrane biografie Powstańców, uchodźców ze zburzonej Warszawy, którzy przyczynili się do powstania łódzkiego ośrodka akademickiego i kulturalnego. Byli to m.in.: lekarze prof. Artur Ber i prof. Stanisław Torokan-Popowski, twórcy łódzkich szkół endokrynologii i pediatrii; hm. Aleksander Kamiński, historyk i pedagog; jezuita o. Tomasz Rostworowski, duszpasterz akademicki; Eugeniusz Heneman, wybitny fotograf i wykładowca Szkoły Filmowej; płk Józef Szostak, zastępca Szefa Sztabu Komendy Głównej AK i więzień polityczny okresu stalinowskiego. Część z nich związała się z Łodzią, inni wyjechali, ale pozostawili tutaj ślady swojej działalności. To im poświęcona jest ta wystawa.

Prezentacja wystawy „Powstańcze biografie – łódzkie echa Powstania Warszawskiego” – **1 sierpnia-3 października 2017**